

Ρουμανία: οι κίνδυνοι από την άνοδο του ακροδεξιού AUR

Αναδημοσίευση από το <https://xekinima.org>

Μετάφραση άρθρου του Τσίπριαν Σ. από τη Ρουμανία, που δημοσιεύτηκε αρχικά στο InternationalistStandpoint.org

Μείωση της συμμετοχής στις εκλογές – αύξηση των ποσοστών του AUR

Το AUR, η «Συμμαχία για την Ένωση των Ρουμάνων», είναι ένα νέο ακροδεξιό κόμμα, το οποίο ιδρύθηκε τον Σεπτέμβρη του 2019 και εξέπληξε πολύ κόσμο για την ταχύτατη αύξηση της εκλογικής του επιρροής. Στις [βουλευτικές εκλογές του Δεκεμβρίου 2020](#) πήραν το 9% των ψήφων [1], ενώ το πρώτο κόμμα, το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα (PSD), το οποίο έχει σημαντικό ιστορικό βάρος καθώς ιδρύθηκε το 1992 αμέσως μετά την αλλαγή του καθεστώτος, πήρε 29%.

Η συμμετοχή στις εκλογές ξεπέρασε μετά βίας το 33%, όχι μόνο λόγω της πανδημίας, αλλά και λόγω της μείωσης ενδιαφέροντος του λαού για την πολιτική (μια τάση που συνεχώς μεγαλώνει) και της αγανάκτησης για το σύνολο του πολιτικού κατεστημένου στη Ρουμανία. Το πρώτο οφείλεται στην αδυναμία του πολιτικού κατεστημένου μετά την πτώση του καθεστώτος Τσαουσέσκου να παρέχει στους απλούς ανθρώπους κάτι πέρα από ψεύτικες υποσχέσεις και να τους προστατεύσει από τις καταστροφικές νεοφιλελεύθερες πολιτικές της περιβόητης «θεραπείας του σοκ» που εφαρμόστηκε στο [Ανατολικό Μπλοκ](#).

Αντίθετα, η συμμετοχή του λαού στις πρώτες εκλογές μετά το 1989 βρίσκονταν στο 86%[2]. Πρόσφατες δημοσκοπήσεις (Φεβρουάριος 2022) έδειξαν ότι η υποστήριξη για το AUR ήταν περίπου στο 22,4%, ενώ τον Απρίλιο έπεσε στο 12% [3]. Μια

πιθανή εξήγηση γι' αυτό είναι η έναρξη του πολέμου στην Ουκρανία, καθώς το AUR έχει δεσμούς με το ρωσικό καθεστώς.

Παρ' όλα αυτά, οι αγώνες των εργαζομένων βρίσκονται σε άνοδο, καθώς οργανώνονται όλο και περισσότερες απεργίες και κινητοποιήσεις στη Ρουμανία. Στις περισσότερες από αυτές, το AUR είναι το μόνο πολιτικό κόμμα που στηρίζει τα αιτήματα των εργαζομένων, δίνοντας πονηρά το παρόν στις συγκεντρώσεις τους για το δικό του συμφέρον [4]. Όλα τα άλλα κόμματα είτε σιωπούν είτε έχουν αντι-συνδικαλιστική δράση και προπαγάνδα.

Η άνοδος της Ακροδεξιάς διεθνώς

Το πρόβλημα της παγκόσμιας ανόδου της Ακροδεξιάς μας καταδιώκει. Αλλά το κατά πόσο αυτό είναι αποτέλεσμα της ανικανότητας της Αριστεράς να προσφέρει μια βιώσιμη, πειστική και συνεκτική εναλλακτική λύση και πόσο είναι η καπιταλιστική τάξη που χάνει τα δεσμά (ή ακόμη και τα πετάει) των αξιών του φιλελευθερισμού, είναι ζήτημα προς συζήτηση. Αυτό που γνωρίζουμε με βεβαιότητα είναι ότι πρόκειται για ένα μείζον πρόβλημα που δεν μπορεί να αγνοείται. Όπως σωστά επισημαίνει ο Florin Roenaru, ένας Ρουμάνος πολιτικός επιστήμονας, στο απίστευτα σαφές και πλούσιο βιβλίο του *Locuri Comune* [5] (Κοινοί τόποι), η σχετική επιτυχία των δεξιών κινημάτων, λαϊκιστικών και συντηρητικών (που παρουσιάζονται ως αντικαθεστωτικά ή ακόμη και αντικαπιταλιστικά), αντιπροσωπεύει μια σαφή ήττα της Αριστεράς σε παγκόσμιο επίπεδο μετά το '68. Η χειρότερη συνέπεια αυτής της αποτυχίας της Αριστεράς δεν είναι μόνο ότι επιτρέπει στην Ακροδεξιά να «ανέβει» στο τρένο της κριτικής του παγκόσμιου καπιταλισμού, αλλά ότι της επιτρέπει επίσης να τραβήξει την προσοχή της εργατικής τάξης σε παγκόσμια κλίμακα. Σήμερα, οι ακροδεξιοί ηγέτες έρχονται στην εξουσία όχι μέσω ένοπλων εξεγέρσεων αλλά μέσω δημοκρατικών ψηφοφοριών.

Αυτό συνδέεται με τις εξελίξεις σε επίπεδο χώρου εργασίας. Αν την εποχή του Λένιν οι βιομηχανικοί εργάτες αγωνίζονταν ενάντια στους ιδιοκτήτες και την εκμετάλλευση μέσα στο

εργοστάσιο, σήμερα οι επισφαλείς εργαζόμενοι κινητοποιούνται με στόχο ακόμη και έναν οριακά αξιοπρεπή χώρο εργασίας και έναν ελάχιστο βιοπορισμό.

Πώς συνέβη αυτό στη Ρουμανία και πόσο ακραίο είναι το AUR; Θα δώσουμε τρεις οπτικές γωνίες για να βοηθήσω να σχηματιστεί μια πιο ξεκάθαρη εικόνα.

Οι αξίες του AUR

Σύμφωνα με το σατιρικό αριστερό περιοδικό Τρεπανάτσι (Trepanatsi) [6], η στάση της κοινωνίας και των πολιτικών κομμάτων, από τη μετριοπαθή Δεξιά μέχρι και ορισμένα τμήματα της ριζοσπαστικής Αριστεράς, θα μπορούσε να περιγραφεί – με έναν ειρωνικό τρόπο– ότι βρίσκεται στο στάδιο της «άρνησης». Στην άρνηση ενός μαζικού φαινομένου, το οποίο είναι, όπως το περιγράφει ο συγγραφέας, ανεξάρτητο από την καπιταλιστική τάξη (καθώς οι περισσότεροι καπιταλιστές χρηματοδοτούν άλλα κόμματα), οργανικό (καθώς υπάρχει σε αυτό το στοιχείο της βάσης) και με φασιστικά στοιχεία. Επιπλέον, ο συγγραφέας παρατηρεί κάτι πολύ σημαντικό, δηλαδή το κοινωνικό φαινόμενο του αντικομμουνισμού (περισσότερα για αυτό μπορείτε να βρείτε στο *Locuri Comune*). Αυτό ξεκίνησε να εμφανίζεται σε τμήματα της διανόησης και των τεχνοκρατών του καθεστώτος πριν από το '89, λόγω της έλλειψης πολιτικής εξουσίας, η οποία ήταν συγκεντρωμένη στον Τσαουσέσκου και τους στενούς του συνεργάτες, και λόγω της έλλειψης υλικής και κοινωνικής εκτίμησης, σε σύγκριση με παρόμοια κοινωνικά στρώματα στη Δύση. Μετά την πτώση του καθεστώτος, το στρώμα αυτό κατέκλυσε τμήματα των θεσμών και των μέσων ενημέρωσης και η ιδεολογία αυτή έγινε ηγεμονική.

Η αντιδραστική κουλτούρα του μεσοπολέμου επανήλθε και πολλοί αναφέρονται σε αυτήν ως η «όμορφη χαμένη εποχή λόγω του κομμουνισμού». Εκείνη η περίοδος ήταν γεμάτη από φασιστικά στοιχεία. Το αντιδραστικό κίνημα στη Ρουμανία ονομαζόταν «Κίνημα των Λεγεωνάριων» ή «Σιδηρά Φρουρά» και ήταν κυρίαρχο στο πολιτικό σκηνικό και στον χώρο του πνεύματος, ενώ

υποστηριζόταν από «κορυφαίους διανοούμενους», όπως ο Μίρτσεα Ελιάντε (Mircea Eliade). Ο συγγραφέας αυτός υμνείται σήμερα στα σχολεία ως ένας από τους «κλασικούς» της Ρουμανίας. Το εκπαιδευτικό σύστημα πηδάει στο άρμα του εθνικισμού όποτε μπορεί, όπως εξηγεί και ο Μαρξ στην ανάλυσή του ότι οι κυρίαρχες ιδέες μιας κοινωνίας είναι οι ιδέες της κυρίαρχης τάξης. Επιπλέον, οι «λεγεωνάριοι» αγιοποιήθηκαν ως άγιοι των φυλακών και θρηνηθήκαν ακόμη και από πολιτικά (υποτίθεται) προοδευτικές προσωπικότητες.

Το AUR θεωρεί το Ολοκαύτωμα δευτερεύον θέμα. Ο ηγέτης του, Τζωρτζ Σίμιον (George Simion), έχει μεταπτυχιακό στα «εγκλήματα του κομμουνισμού» και σε ζωντανή συνέντευξη δήλωσε ότι ο Corneliu Zelea Codreanu, ο ηγέτης της Σιδηράς Φρουράς, είναι μια σύνθετη προσωπικότητα με καλά και κακά χαρακτηριστικά. Συνοψίζοντας, **η ιδεολογία του αντικομμουνισμού άνοιξε τον χώρο για να κερδίσουν έδαφος τα φασιστικά στοιχεία της προκομμουνιστικής εποχής στον πολιτιστικό και πνευματικό τομέα. Τώρα κερδίζουν έδαφος στην πολιτική σφαίρα.**

Δύο άλλα στοιχεία της πολιτικής του AUR είναι το αίτημα για **ένωση με τη Μολδαβία**, το οποίο ήρθε και από τον πρόεδρο Μπασέσκου στη δημόσια συζήτηση, και το λεγόμενο **«αντιεμβολιαστικό κίνημα»**. Η ενοποίηση με τη Μολδαβία είναι ένα κοινό εθνικιστικό θέμα, αγαπητό σε πολλούς Ρουμάνους, καθώς σύμφωνα με δημοσκοπήσεις το 75% υποστηρίζει μια κίνηση προς την ενοποίηση [7]. Αυτό συμβαίνει παρά το γεγονός ότι οι δημοσκοπήσεις δείχνουν επανειλημμένα το ακριβώς αντίθετο στη Μολδαβία [8]. Το αντιεμβολιαστικό κίνημα ήταν στην ατζέντα τους πριν από την κρίση του κορονοϊού και αποτελεί μέρος του παγκόσμιου αντιεμβολιαστικού κινήματος που βασίζεται στον αυξημένο σκεπτικισμό στις υποχρηματοδοτούμενες ιατρικές αρχές, ένας κλάδος ο οποίος κυριαρχείται όλο και περισσότερο από το κεφάλαιο των μεγάλων φαρμακευτικών εταιρειών. Εδώ, το κίνητρο του κέρδους κλόνησε την εμπιστοσύνη των ανθρώπων στους εκπροσώπους της ιατρικής. Επιπλέον, οι ανταγωνισμοί στην παγκόσμια οικονομία οδηγούν σε εκστρατείες λάσπης, όπως η

ρωσική για την απονομιμοποίηση των εμβολίων της Δύσης και την προώθηση του Sputnik, η οποία τελικά απέτυχε [8]. Αυτός ήταν ένας από τους λόγους για τα χαμηλά ποσοστά εμβολιασμού των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης. Δυστυχώς, μπορεί κανείς να δει σε ολόκληρο τον κόσμο ότι η πτώση του ποσοστού εμβολιασμού (εν γένει) επαναφέρει ασθένειες που έχουν σχεδόν εξαλειφθεί, όπως η ευλογιά.

Η κοινωνική του βάση

Ο Κόστι Ρογκοζάνου (Costi Rogozanu), γνωστός δημοσιογράφος και μία από τις λίγες φωνές του Τύπου τις τελευταίες δεκαετίες που μίλησε ενάντια στην εξουσία, συγκρίνει [9] τον πολιτικό ανταγωνισμό και τη δυναμική της «Ένωσης Σώστε τη Ρουμανία» (Save Romania Union –USR, ένα νεοφιλελεύθερο πολιτικό κόμμα) και του AUR, με το φαινόμενο Ομπάμα-Τραμπ. Ο Ομπάμα χρησιμοποίησε τους μηχανισμούς των νέων μέσων ενημέρωσης των διαδικτυακών πλατφορμών, όπως το Google, το Facebook ή το Twitter, για να προσεγγίσει το εκλογικό σώμα. Ο Τραμπ έκανε το ίδιο αργότερα, χρησιμοποιώντας πιο προηγμένες τεχνικές όπως η Cambridge Analytica, δίνοντας στον Ομπάμα ένα μάθημα προπαγάνδας.

Παρόμοια δυναμική προέκυψε μεταξύ USR και AUR, αλλά με χρονική καθυστέρηση. Επιπλέον, ο Ρογκοζάνου υποστηρίζει ότι οι περισσότερες προσωπικότητες του AUR υπήρχαν πάντα στην κοινωνία μας στους πολιτιστικούς και πνευματικούς κύκλους, στις τοπικές μεσαίες τάξεις, λαμβάνοντας μεγάλη εκτίμηση από τα μέσα ενημέρωσης, αλλά μόλις πρόσφατα μπήκαν στην πολιτική αρένα. Ο Ρογκοζάνου υποστηρίζει [10] ότι **το AUR αντιπροσωπεύει κυρίως μέρος της μεσαίας τάξης, η οποία λόγω της αυξημένης επισφάλειας που προκάλεσαν οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές μετά την κρίση του 2008, έγινε υπερσυντηρητική και δημιούργησε ένα κόμμα για να καταπολεμήσει την προέλαση του ξένου κεφαλαίου.** Επιπλέον, τμήματα της μεσαίας τάξης και της υψηλά αμειβόμενης εργατικής τάξης κέρδισαν όντως περισσότερα από την παγκοσμιοποίηση, όπως οι εργαζόμενοι στην πληροφορική, γεγονός που προκάλεσε δυσαρέσκεια σε ορισμένα στρώματα. Εκτός από

αυτό, μέρος του εκλογικού σώματος του AUR ήταν αρνητές των μέτρων για τον περιορισμό του κορονοϊού. Γι' αυτούς υπήρχαν πιο σημαντικά οικονομικά προβλήματα από την αντιμετώπιση της πανδημίας του Covid.

Σε κάθε περίπτωση, δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ότι μόνο το 33% των πολιτών αισθάνθηκε ότι είχε απομείνει κάποιο διακύβευμα στο εκλογικό παιχνίδι και πήγε να ψηφίσει.

Επιπλέον, η στοχοποίηση ακόμη και των ελάχιστων αριστερών πολιτικών με την πάροδο των ετών, όπως η προοδευτική φορολογία, το δικαίωμα στην απεργία και η ρύθμιση των ενεργειακών αγορών, έπαιξε ρόλο στην άνοδο του AUR. Οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές οδηγούν σε περιοδικές εκρήξεις της εργατικής τάξης, οι οποίες έχουν αυξηθεί αριθμητικά τον τελευταίο καιρό. Το AUR τους προσφέρει τις συνήθεις απαντήσεις που μπερδεύουν τη συνείδηση: ότι το πρόβλημα είναι μόνο οι πολύ μεγάλες εταιρείες και κατά τα άλλα ότι φταίνε οι Εβραίοι, οι Ρομά, οι νεομαρξιστές και άλλα τέτοια γνωστά... Αυτή η προπαγάνδα προωθείται περαιτέρω από την παρουσία του AUR ως το μόνο κόμμα που υποστηρίζει τις πρόσφατες απεργίες. Τέλος, ο Ρογκοζάνου εξηγεί πώς το AUR υποστηρίζεται από τα πιο εξτρεμιστικά τμήματα της Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Αντιδραστικές ιδέες καλυμμένες με μια «ριζοσπαστική» μάσκα

Η Αντίνα Μαρίντσεα (Adina Marincea), ερευνήτρια κοινωνικών επιστημών, διεξάγει μια εξονυχιστική έρευνα για τους τρόπους με τους οποίους το AUR πραγματοποιεί και κανονικοποιεί τις αντιδημοκρατικές και βίαιες πρακτικές [11]. Τέτοιες πρακτικές είναι η εισβολή στο κοινοβουλευτικό δικαστήριο, οι διαμαρτυρίες στα σπίτια αρκετών πολιτικών, όπως του σημερινού προέδρου της Ρουμανίας Κλάους Γιοχάνις, η υποστήριξη του εθνικιστικού λόγου του «εμείς οι αληθινοί» ενάντια σε «αυτούς τους διεφθαρμένους» και πολλά άλλα.

Η Μαρίντσεα απαντάει στον ψευδή ισχυρισμό ότι το AUR γίνεται

πιο ριζοσπαστικό (προς τα ακροδεξιά), αποδεικνύοντας ότι το AUR είχε πάντα αντιδραστικές ριζοσπαστικές καταβολές. Παρά το γεγονός ότι **δεν είχαν προχωρήσει ακόμη σε ανοιχτές βίαιες δράσεις, χρησιμοποιούσαν ήδη συμβολική βία εκφοβίζοντας τον Τύπο, υποκινώντας το μίσος προς τους μη υποστηρικτές του κόμματος, προωθώντας τον σεξισμό, τον ρατσισμό, την ομοφοβία και άλλες μορφές διακρίσεων.** Επίσης, έχουν προκαλέσει κάποιες μικρές συμπλοκές, όπως φαίνεται σε βίντεο με τον Τζωρτζ Σίμιον να εισβάλλει σε ιδρύματα ή να σπρώχνει και να χαστουκίζει ανθρώπους. Η Μαρίντσα υποστηρίζει ότι παρά το γεγονός ότι ο ηγέτης του AUR, Σίμιον, αυτοσυστήνεται ως μια λογική εθνικιστική, φιλοδημοκρατική προσωπικότητα που απορρίπτει τη βία, **το κόμμα έχει μέλη που υποστηρίζουν ανοιχτά φασιστικές προσωπικότητες όπως ο Καλίν Γκεοργκέσκου (Calin Georgescu),** ο οποίος πρόσφατα ανακηρύχθηκε επίτιμος πρόεδρος του κόμματος, και έχει **διασυνδέσεις με ένα δίκτυο νεο-λεγεωνάριων οργανώσεων** με φασιστικά σύμβολα, όπως η **Ορθόδοξη Αδελφότητα, το ίδρυμα Gogu Ruiu (νεκρός λεγεωνάριος μαχητής), η Νέα Δεξιά κ.λπ.** Έχουν επίσης υποστήριξη από μια ομάδα πρώην αξιωματικών της Λεγεώνας των Ξένων (μια γαλλική παραστρατιωτική ομάδα), η οποία συντονίζει στρατόπεδα κατήχησης (κάτι παρόμοιο με το Τάγμα Αζόφ στην Ουκρανία) με εθνικορθόδοξα και αντικομμουνιστικά θέματα. Τέλος, έχουν ακόμη και την **υποστήριξη της Ορθόδοξης Εκκλησίας,** και συγκεκριμένα του Αρχιεπισκόπου Θεοδοσίου, καθώς τον ευχαρίστησαν επίσημα με μήνυμα στο facebook για την ουσιαστική βοήθειά του [12]. Η **Ρουμανική Ορθόδοξη Εκκλησία είχε ανέκαθεν ισχυρούς δεσμούς με το κίνημα της Λεγεώνας** και ορισμένοι ιερείς συμμετείχαν ενεργά στο Ολοκαύτωμα. Σύμφωνα με την Μαρίντσα, η ηγεσία του AUR εναλλάσσει τη ρητορική της μεταξύ των «υπάκουων πατριωτικών προσωπικοτήτων» και των «απατεώνων εθνικιστών σωτήρων», καθώς απευθύνεται σε δύο ασύμβατες ομάδες ψηφοφόρων: σε φιλελεύθερους συντηρητικούς και αντιδημοκρατικούς υπερεθνικιστές.

Τέλος, μια σημαντική πρόσφατη έρευνα [13] δείχνει ότι η **υποστήριξη της Δημοκρατίας από τους Ρουμάνους έχει μειωθεί**

από 30% το 2020 σε 22% το 2022 – η μόνη χώρα της ΕΕ που βρίσκεται στην Κεντρική ή Ανατολική Ευρώπη, στην οποία έχει σημειωθεί μείωση. Επιπλέον, η Ρουμανία έχει το υψηλότερο ποσοστό από τις χώρες της ΕΕ στην περιοχή για την υποστήριξη ενός ολοκληρωτικού καθεστώτος, ένα ανησυχητικό 60%. Και οι δύο αυτοί αριθμοί, μαζί με άλλους της έρευνας, καταδεικνύουν τη συνεχή μείωση της εμπιστοσύνης των πολιτών προς το νεοφιλελεύθερο κατεστημένο. Μια δυσπιστία η οποία, σε συνδυασμό με την έλλειψη μιας μαζικής αριστερής εναλλακτικής, ανοίγει απειλητικά το δρόμο για την άνοδο της ακροδεξιάς στην εξουσία.

Ας ελπίσουμε ότι αυτή η ανάλυση μπορεί να φωτίσει τους βρώμικους και ύπουλους τρόπους με τους οποίους το νεοφασιστικό κίνημα αναπτύχθηκε στη Ρουμανία και επίσης θα παρακινήσει αγωνιστές, στη Ρουμανία αλλά και σε άλλες χώρες, για να αγωνιστούν ενάντια σε αυτές τις καταστροφικές δυνάμεις του καπιταλισμού και να χτίσουν ένα καλύτερο μέλλον.

[1] [Alegeri parlamentare 2020, rezultate finale: PSD – 28,9%; PNL – 25%; USR PLUS – 15%, AUR 9%. PMP și Pro România nu intră în Parlament](#)

[2] [Treizeci de ani de la primele alegeri libere din România](#)

[3] [Sondaj CURS. PNL crește la 23%, AUR e în cădere liberă la 12%. Ce cred românii despre alianța PSD-PNL](#)

[4] [Prezența socialistă la protestul STB](#)

[5] [Locuri comune. Clasă, anticomunism, stânga](#)

[6] [Sondaj: Majoritatea românilor vor unirea cu Republica Moldova și consideră că România trebuie să rămână în UE](#)

[7] [Cine stă de fapt în spatele AUR](#)

[8] [SONDAJ Cum văd locuitorii din Republica Moldova unirea cu](#)

România

[9] [COVID-19 disinformation backfires as Russian deaths climb, EU says](#)

[10] [Naționalismul de supermarket sau de hipster cu iarbă și ițari. Fonduri la greu pentru AUR-ificare](#)

[11] [Altfel despre AUR. Sau ce se întâmplă când explodează facturile, demonizezi ani în șir stânga și presari niște BOR de tip vechi](#)

[12] [Legăturile AUR cu frățiile ortodoxe și neo-legionare. Rolul taberelor unde copiii sunt supuși propagandei](#)

[13] [De cine este sprijinit AUR: ruta de la preoții din Biserica Ortodoxă către neolegionarism. Camaraderia dintre Simion și Noua Dreaptă](#)

[14] [GLOBSEC Trends](#)